

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 200/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť V. Č., T., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Z., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. Z. P., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky samostatne a tiež v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 24 P 305/2011 a jeho rozsudkom č. k. 24 P 305/2011-63 zo 17. mája 2012 a postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 25 CoP 36/2012 a jeho rozsudkom č. k. 25 CoP 36/2012-100 z 10. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. januára 2013 doručená sťažnosť V. Č., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Z., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. Z. P.,

vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 13 ods. 1 ústavy samostatne a tiež v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 P 305/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom č. k. 24 P 305/2011-63 zo 17. mája 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 25 CoP 36/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom č. k. 25 CoP 36/2012-100 z 10. októbra 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 24 P 305/2011 v postavení odporcu vo veci určenia výživného na rozvedeného manžela na základe návrhu rozvedenej manželky (ďalej aj „navrhovateľka“). Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol o povinnosti sťažovateľa prispievať na výživu navrhovateľky sumou 40 € mesačne, ktorú je povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc 1. októbra 2011 (výrok 1 napadnutého rozsudku okresného súdu), povolil ročný príspevok na výživné za čas od 1. októbra 2011 do 31. mája 2012 v sume 320 € splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50 € spoločne s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti napadnutého rozsudku okresného súdu pod následkami straty výhody splátok (výrok 2 napadnutého rozsudku okresného súdu), zamietol návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti (výrok 3 napadnutého rozsudku okresného súdu), rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania (výrok 4 napadnutého rozsudku okresného súdu), a rozhodol o povinnosti sťažovateľa zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 5,76 € na účet okresného súdu do 3 dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že ho v *„napadnutej vyhovujúcej časti, v časti ročného výživného a v časti náhrady trov konania“* (citované z napadnutého

rozsudku krajského súdu, pozn.) potvrdil a navrhovateľke nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým uvádza:

«V tomto konaní sa navrhovateľka písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 09. 09. 2011 domáhala, aby súd zaviazal sťažovateľa prispievať na jej výživu príspevkom na výživu rozvedeného manžela vo výške 200,- € mesačne. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že je nezamestnaná a evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny N., pracovisko Z. a jej príjem pozostáva len z príjmu z brigádnickej činnosti vo výške 16,20 € mesačne a z výživného na maloletého syna V. vo výške 150, € mesačne. Porušenie základných práv sťažovateľa vidíme hlavne v tom, že mu bola nespravodlivo uložená povinnosť plnenia príspevku na výživu rozvedeného manžela — navrhovateľky podľa ustanovenia § 72 a nasl. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“), a to na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, nedostatočným vysporiadaním sa súdov s predloženými dôkazmi, vznesenými námietkami a písomnými podaniami sťažovateľa, pričom oba súdy porušením základných práv sťažovateľa dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, v dôsledku čoho dospeli k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a nesprávnym právnym záverom. Zásadné pochybenie oboch súdov vidím v nesprávnej a nekonformnej aplikácii a interpretácii ustanovenia § 72 ods. 1 Zákona o rodine, keď neakceptovali námietku sťažovateľa, že v konaní nebola preukázaná zákonná hmotnoprávna podmienka vzniku nároku na príspevok tak, ako ju uvádza Zákon o rodine v ustanovení § 72 ods. 1. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia mala navrhovateľka pred podaním návrhu na súd najskôr požiadať odporcu, aby jej poskytoval príspevok, resp. snažiť sa o dohodu a až v tom prípade, ak sa strany nedohodnú, výšku príspevku môže určiť na návrh niektorého z nich súd. To znamená, že ak oprávnený manžel preukázateľne nepožiča bývalého manžela o výživné, k vzniku vyživovacej povinnosti nedôjde, a preto mal súd návrh zamietnuť.»

V súvislosti s námietkou nesprávnej a nekonformnej interpretácie a aplikácie § 72 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) sťažovateľ poukazuje na nález ústavného

súdu sp. zn. III. ÚS 120/2010 z 12. mája 2010, v ktorom tento potvrdil právny názor, v zmysle ktorého „ak pred podaním návrhu na súd navrhovateľka nepožiadala bývalého manžela o príspevok, ide o predčasne podaný návrh na súd, pretože uvedená zákonná hmotnoprávna podmienka nebola splnená a bez jej splnenia treba návrh zamietnuť“ a právny názor JUDr. J. L., podľa ktorého „ak oprávnený manžel nepožiadá svojho bývalého manžela o výživné, k vzniku vyživovacej povinnosti nedôjde“.

Podľa sťažovateľa sa okresný súd a krajský súd „... nedostatočne venovali a nesprávne vyhodnotili dôkazy a vyvodili z nich nesprávne závery. Závery oboch súdov sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami. Jednou zo základných podmienok vzniku nároku na príspevok je neschopnosť navrhovateľky samostatne sa živiť. Navrhovateľka v konaní nepreukázala splnenie podmienky vzniku nároku, ktorá vyplýva zo subjektívnych, ako aj objektívnych skutočností na jej strane.

Navrhovateľka ani jednu zo skutočností, ktoré by odôvodňovali záver, že je odkázaná na výživu od bývalého manžela, nepreukázala. Sťažovateľ v konaní dokázal, že sú pracovné príležitosti tak na riadny pracovný pomer, ako aj na vedľajší pracovný pomer, dokonca aj v mieste trvalého bydliska navrhovateľky, ktorým sa ona úmyselne vyhýba pod rôznymi zámienkami. Rovnako bolo v konaní preukázané, že svedok R. P., majiteľ podniku, kde navrhovateľka vykonáva brigádnickú prácu na pojednávaní uviedol, že si hľadá ďalšiu pracovnú silu. Čiže navrhovateľka má možnosť pracovať vo väčšom rozsahu aj u súčasného zamestnávateľa a dosahovať vyšší príjem, ako ten, čo bol deklarovaný v konaní. V konaní pred oboma súdmi bolo preukázané, že navrhovateľka pracuje, z výkonu, aj keď iba brigádnickej práce dosahuje príjem, z ktorého je objektívne schopná uspokojovať svoje potreby, preto nie je splnený obligatórny predpoklad na určenie príspevku pre rozvedeného manžela podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Navrhovateľka je schopná sama sa živiť a zaistiť si príjem vlastnou prácou.“.

Sťažovateľ tiež tvrdí, že v jeho prípade došlo k priznaniu príspevku na výživné rozvedeného manžela v rozpore s dobrými mravmi, keďže „navrhovateľka podala na sťažovateľa trestné oznámenie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti na spoločného syna V., hoci výživné sťažovateľ uhrádzal riadne a včas bez toho, aby si dával

od navrhovateľky potvrdiť prevzatie peňazí, čím sa dostal do dôkaznej núdze a výživné musel zaplatiť znovu. Rozpor s dobrými mravmi sťažovateľ videl aj v tom, že spoločné dlhy z ich nevyporiadaného bezpodielového spoluvlastníctva spláca výlučne iba sťažovateľ, pričom navrhovateľku žiadal, aby mu prispievala na ich úhradu, avšak bezúspešne. Krajský súd v súvislosti s týmto zaujal neprijateľné stanovisko, že táto námietka je bez právneho významu, keď tieto otázky môžu byť relevantné len v prípadnom konaní o vyporiadanie bezpodielového spolu vlastníctva nadobudnutom účastníkmi za trvania ich manželstva.

Osobe domáhajúcej sa výživného môže byť nárok, aj za splnenia všetkých ostatných podmienok, zamietnutý, ak by výživné bolo v rozpore s dobrými mravmi a súd je povinný skúmať túto podmienku vždy pred priznaním nároku na výživné. Navrhovateľka sa podľa názoru sťažovateľa chovala voči nemu nemorálne, a preto jej súd nemal priznať príspevok na výživu, a tým, že všeobecný súd sa nezaoberal súladom jej konania s pravidlami slušného správania a morálky s odôvodnením, že poukaz sťažovateľa je bez právneho významu, vydal rozhodnutie, ktoré je celospoločenský nežiaduce a nespravodlivé.“.

Sťažovateľ rovnako nesúhlasí ani s názorom okresného súdu a krajského súdu, že „možnosť navrhovateľky uplatniť sa na trhu práce je značne obmedzená, pretože zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré navštevuje druhú triedu základnej školy a nepochybne tak naďalej vyžaduje osobnú starostlivosť matky v čase voľna a víkendov, čo bráni navrhovateľke, ako osobe žijúcej s dieťaťom osamele, prijať zamestnanie v nočných hodinách a počas víkendov.“.

V záverečnej časti sťažnosti sťažovateľ napáda „zjavne nesprávnu interpretáciu podaného odvolania a rozsah, v akom ho prejednal a rozhodol o ňom krajský súd. Sťažovateľ napadol voči Rozhodnutiu OS NR odvolanie v celom rozsahu, preto nie je možné, aby toto rozhodnutie v časti určenia poplatkovej povinnosti odporcu nebolo predmetom odvolacieho konania a rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť v tejto časti tak, ako to tvrdí krajský súd. Krajský súd teda nesprávne vyhodnotil rozsah sťažovateľom podaného odvolania, čím mu odoprel právo na obhajobu.

Okrem toho výrok č. 5 v Rozhodnutí OS NR o určení poplatkovej povinnosti sťažovateľa je podľa nášho názoru nadväzujúcim výrokom na výrok č. 1 v tomto rozhodnutí

a nie je možné ich oddelovať od seba, pretože s neúspechom sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom je bezprostredne spojená aj jeho poplatková povinnosť za podaný návrh vzhľadom na to, že navrhovateľka je podľa zákona o súdnych poplatkoch oslobodená od platenia súdneho poplatku za návrh.

Krajský súd uvedenou interpretáciou rozsahu podaného odvolania zmaril sťažovateľovi jeho práva na obhajobu, právo na súdnu a inú ochranu, ako aj právo na spravodlivý súdny proces, ako účinný spôsob obrany voči určenej poplatkovej povinnosti. Z uvedeného dôvodu je neúnosné, aby zostalo v platnosti a účinnosti aj Rozhodnutie OS NR, pretože v zmysle záverov krajského súdu výrok o poplatkovej povinnosti je právoplatný a nie je predmetom preskúmavania odvolacieho konania.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa V. Č. garantované v čl. 13 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd samostatne a aj v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom a Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 24 P/305/2011-63 zo dňa 17. 05. 2012, právoplatným dňa 23. 11. 2012 v spojení s postupom a Rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 24 CoP/36/2012-100 (správne má byť 25 CoP/36/2012-100, pozn.) zo dňa 10. 10. 2012, právoplatným dňa 23. 11. 2012 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 25 CoP/36/2012-100 zo dňa 10. 10. 2012, právoplatný dňa 23. 11. 2012 a Rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 24 P/305/2011-63 zo dňa 17. 05. 2012 sa zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Nitra na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 331,13 € na účet jeho právneho zástupcu, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľ súčasne v súlade s § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a „odložil vykonateľnosť oboch napadnutých právoplatných rozhodnutí“.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 13 ods. 1 ústavy samostatne a tiež v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 P 305/2011 a jeho rozsudkom č. k. 24 P 305/2011-63 zo 17. mája 2012

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných

súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ sťažnosťou napáda postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 P 305/2011 a jeho rozsudok č. k. 24 P 305/2011-63 zo 17. mája 2012, ktorým okresný súd v časti vyhovel návrhu navrhovateľky a okrem iného mu uložil povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou 40 € mesačne, ktorú je povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc 1. októbra 2011 (výrok 1 napadnutého rozsudku okresného súdu), povolil zročný príspevok na výživné za čas od 1. októbra 2011 do 31. mája 2012 v sume 320 € splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50 € spoločne s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti napadnutého rozsudku okresného súdu pod následkami straty výhody splátok (výrok 2 napadnutého rozsudku okresného súdu), zamietol návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti (výrok 3 napadnutého rozsudku okresného súdu), rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania (výrok 4 napadnutého rozsudku okresného súdu), a rozhodol o povinnosti sťažovateľa zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 5,76 € na účet okresného súdu do 3 dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) podal proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa proti napadnutému rozsudku okresného súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 13 ods. 1 ústavy samostatne a v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 CoP 36/2012 a jeho rozsudkom č. k. 25 CoP 36/2012-100 z 10. októbra 2012

II.2.A K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 CoP 36/2012 a jeho rozsudkom č. k. 25 CoP 36/2012-100 z 10. októbra 2012

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd

nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01). Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov, prípadne postupom, ktorý im predchádzal.

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ argumentuje, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu ním označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že krajský súd:

- nesprávne interpretoval a aplikoval § 72 ods. 1 zákona o rodine [ďalej len „prvá námietka“ (správne má byť § 72 ods. 2 zákona o rodine, pozn.)],
- rozhodol o jeho povinnosti prispievať na výživu rozvedeného manžela aj napriek tomu, že neboli splnené podmienky vzniku nároku (ďalej len „druhá námietka“),
- rozhodol o povinnosti prispievať na výživu rozvedeného manžela v rozpore s dobrými mravmi (ďalej len „tretia námietka“),
- nesprávne interpretoval odvolanie [odvolaním proti výroku napadnutého rozsudku v časti určenia poplatkovej povinnosti sa krajský súd podľa jeho tvrdenia vôbec nezaoberal (ďalej len „štvrtá námietka“)].

Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Do skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ako už bolo uvedené, môže zasiahnuť jedine v prípade, ak sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne a zároveň majú za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavný súd však takéto pochybenia zo strany krajského súdu nezistil, keďže jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj legitímne.

Treba ešte zdôrazniť, že úloha ústavného súdu v danom prípade nespočívala v skúmaní procesu hodnotenia dôkazov, ktoré súd hodnotí podľa svojej úvahy pri splnení

ďalších zákonných podmienok uvedených v § 132 OSP, ani v skúmaní myšlienkových pochodov konkrétneho sudcu konajúceho v danej veci. Úloha ústavného súdu spočívala v posúdení zlučiteľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu s označeným článkom ústavy a dohovoru.

K prvej námietke sťažovateľa krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol:

„... nedôvodný je jeho poukaz na nesplnenie povinnosti navrhovateľky požiadať ho o príspevok pred podaním návrhu na súd, keďže vyššie citované ust. § 72 ods. 2 Zákona o rodine síce umožňuje, aby sa rozvedení manželia na vzniku povinnosti a výške príspevku dohodli, ide však o riešenie žiaduce a nie zakladajúce zákonnú podmienku pre uplatnenie predmetného nároku, pokiaľ sa tak nestane“.

Ústavný súd nespochybňuje právny názor vyplývajúci z jeho doterajšej judikatúry (pozri nález sp. zn. III. ÚS 120/2010 z 12. mája 2010) citovaný aj samotným sťažovateľom, podľa ktorého návrh na príspevok na výživu rozvedeného manžela bez pokusu o dohodu s bývalým manželom je predčasný a je potrebné ho pre nesplnenie hmotnoprávných podmienok zamietnuť. Aj napriek uvedenému sa však ústavný súd v konkrétnych okolnostiach posudzovaného prípadu nestotožnil s tvrdením sťažovateľa, že neprihliadnutím na (ne)dodržanie hmotnoprávnej podmienky a (ne)posúdením návrhu ako predčasného a v konečnom dôsledku (ne)zamietnutím návrhu došlo zo strany všeobecného súdu (krajského súdu, pozn.) k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje predovšetkým na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že konanie ako celok bolo nespravodlivé a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením

ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona (prípadne nesprávny výklad ustanovenia zákona) zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd prihliadal v prvom rade na požiadavku existencie reálnej ujmy na strane účastníka konania (v okolnostiach prípadu sťažovateľa ako odporcu v konaní o priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela, pozn.), ktorá je spojená s materiálnym chápaním ochrany základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z odôvodnenia odvolania sťažovateľa proti napadnutému rozsudku okresného súdu z 30. mája 2012 (ďalej len „odvolanie“) vyplýva nespokojnosť sťažovateľa s rozhodnutím prvostupňového súdu, ktorý mu napadnutým rozsudkom určil povinnosť prispievať na výživu rozvedenej manželky, keďže podľa sťažovateľa *„navrhovateľka v konaní nepreukázala... podmienku na vznik nároku, a to stav odkázanosti, ktorý vyplýva zo subjektívnych ako aj objektívnych skutočností na jej strane.“* (citované z odvolania sťažovateľa). Sťažovateľ v odvolaní teda napádal predovšetkým nesplnenie zákonnej podmienky vzniku nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela, keďže *„navrhovateľka pracuje, čiže je schopná sa uživiť vlastnou prácou“* (citované z odvolania, pozn.), ako aj rozpor priznaného príspevku na výživu rozvedeného manžela s dobrými mravmi a v konečnom dôsledku aj výšku takto stanoveného príspevku. Z citovanej argumentácie, totožnej s druhou a tretou námietkou — obsahnutými v samotnej sťažnosti — teda vyplýva, že sťažovateľ popieral predovšetkým splnenie zákonnej podmienky „odkázanosti“ rozvedenej manželky z dôvodu jej neschopnosti uživiť sa.

Podľa § 72 ods. 2 zákona o rodine ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Keďže z citovanej argumentácie sťažovateľa vyplýva jeho nesúhlas s priznaním nároku na príspevok na výživu rozvedenej manželke ako takým, javí sa ako nepravdepodobná aj dohoda bývalých manželov jednak o samotnom príspevku a jednak aj o jeho výške. Už toto konštatovanie postačuje na prijatie záveru, že aj prípadný pokus o dohodu podľa výkladu § 72 ods. 2 zákona o rodine by zrejme smeroval k určeniu rozsahu príspevku všeobecným súdom na základe návrhu rozvedenej manželky.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd námietku vyhodnotil ako nedôvodnú, teda takú, ktorá nemohla mať za následok porušenie sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V súvislosti s posudzovaním opodstatnenosti druhej a tretej námietky sťažovateľa ústavný súd poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, v ktorej sa uvádza:

„Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v odvolaní napadnutých častiach, využijúc postup podľa § 219 ods. 2 OSP, sa obmedzuje len na skonštatovanie jeho správnosti... Navrhovateľka... v konaní preukázala, že nie je objektívne schopná sama sa živiť, t. j. z vlastných zdrojov uspokojovať svoje životné potreby. Túto stratila práve z dôvodu výkonu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, keď v priebehu rozvodového konania po tom, čo sa odporca dovtedy na základe manželskej dohody zabezpečujúci starostlivosť o mal. dieťa zamestnal, ukončila svoju živnostenskú činnosť v Rakúsku a jej možnosť uplatniť sa na trhu práce je v súčasnosti preto značne obmedzená. Je potrebné mať v tejto súvislosti na pamäti, že mal. dieťa navštevuje iba druhú triedu základnej školy, nepochybne tak naďalej vyžaduje osobnú starostlivosť matky v čase voľna a víkendov, ktorá okolnosť bráni navrhovateľke ako osobe žijúcej s dieťaťom osamele, prijať zamestnanie v nočných hodinách a počas víkendov. Nemožno totiž od nej spravodlivo žiadať, aby sa takýmto spôsobom čiastočne vzdala svojich rodičovských práv a povinností. Pokiaľ odporca v odvolaní namieta, že navrhovateľka má možnosť pracovať vo väčšom rozsahu a dosahovať vyšší príjem, ako ten, ktorý deklarovala v konaní, bez ponúknutia dôkazu o tom, je jeho tvrdenie len v rovine hypotetickej. Berúc do úvahy i mieru pričinenia účastníkov na rozvrate vzťahov medzi nimi ako manželmi (§ 72 ods. 2 zákona

o rodine), súd prvého stupňa správne uložil odporcovi povinnosť prespievať na výživu navrhovateľky, pričom i výšku príspevku stanovil v rozsahu, ktorý plne zohľadňuje schopnosti, možnosti a majetkové pomery odporcu a odzrkadľuje i jeho primeranosť vo vzťahu k navrhovateľke. V tomto smere poukaz odporcu na bývanie navrhovateľky v rodinnom dome postavenom počas ich manželstva, ako i splácanie úverov výlučne odporcom je bez právneho významu, keď tieto otázky môže byť relevantné len v prípadnom konaní o vypořádanie bezpodielového spoluvlastníctva nadobudnutom účastníkmi za trvania ich manželstva. Rovnako tak správne súd prvého stupňa stanovil i výšku zročného príspevku na výživu a podmienky jeho zročnosti postupujúc plne v intenciách § 160 ods. 1 OSP.“

V nadväznosti na krajským súdom aplikovaný postup podľa § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody, ústavný súd považoval za potrebné poukázať na relevantné časti napadnutého rozsudku okresného súdu, v ktorých sa tento vysporiadať s druhou a treťou námietkou sťažovateľa.

Okresný súd v napadnutom rozsudku k posudzovaným námietkam sťažovateľa predovšetkým uviedol:

„Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela bol podaný dôvodne. Manželstvo navrhovateľky a odporcu bolo v júli v roku 2011 právoplatne rozvedené. Navrhovateľka ukončila v čase rozvodu manželstva činnosť opatrovateľky v Rakúsku z dôvodu zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloleté dieťa pochádzajúce z predmetného manželstva. Odtedy je navrhovateľka nezamestnaná, jedinými jej príjmami sú jej príjmy na základe dohody o vykonaní pracovnej činnosti vo výške 16,20 eura mesačne, prídavky na dieťa vo výške 22,54 eura mesačne a výživné na maloleté dieťa vo výške 150,- eur mesačne. V konaní nebolo preukázané, že by navrhovateľka z činnosti, ktorú vykonáva na základe dohody o pracovnej činnosti dosahovala vyšší, než zamestnávateľom

deklarovaný príjem, pričom bez rozhodnutia súdu vo veci určenia príspevku na výživu rozvedeného manžela nemôže navrhovateľka požiadať ani o priznanie dávky v hmotnej núdzi. Z finančných prostriedkov v celkovej výške 188,74 eura by teda mala navrhovateľka uspokojiť nielen svoje základné životné potreby, ale aj základné životné potreby svojho maloletého dieťaťa. Na základe vykonaného dokazovania dospel preto súd k záveru, že navrhovateľka nie je v zmysle § 72 ods. 1 zákona o rodine schopná sa sama živiť, pretože jej príjmy jej neumožňujú pokryť základné životné potreby, a preto jej návrhu súd, čo do určenia príspevku na výživu rozvedeného manžela vyhovel. Súd pri posudzovaní určenia príspevku na výživu rozvedeného manžela prihliadol aj na príčiny rozvratu vzťahov medzi manželmi, keď dospel k záveru, že miera zavinenia je na strane oboch manželov rovnaká, o čom svedčia aj výpovede navrhovateľky a odporcu v konaní o rozvod manželstva. Súd súčasne dospel k záveru, že určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela zo strany odporcu nie je v rozpore s dobrými mravmi tak ako to má na mysli § 75 ods. 2 Zákona o rodine, ktorý ako dôvod nepriznania výživného predpokladá spätosť s konaním či nekonaním osoby, ktorého sa priznania výživného domáha. Navrhovateľka síce užíva spoločný dom, avšak užíva ho spolu s maloletým dieťaťom pochádzajúcim z predmetného manželstva, vykonáva zároveň osobnú starostlivosť o toto maloleté dieťa a podľa svojich možností a schopností sa podieľa aj na úhrade nákladov spojených s bývaním v predmetnej spoločnej nehnuteľnosti. Navrhovateľka pracuje a má záujem nájsť si lepšie platenú prácu, o čom svedčí aj skutočnosť, že riadne evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom úrade práce. Jej možnosti uplatniť sa na trhu práce sú však čiastočne obmedzené, pretože svoj pracovný čas musí čiastočne prispôbiť aj skutočnosti, že zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa sama. Pokiaľ ide o samotnú výšku príspevku na výživu rozvedeného manžela, súd návrhu navrhovateľky nevyhovel a odporcu zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 40,- eur mesačne, ktorú sumu súd považoval za primeranú schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom odporcu. Z uvedených dôvodov súd preto návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti, t. j. v sume 160,- eur zamietol. Keďže súd zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky od 01. 10. 2011, vzniklo tak odporcovi za čas od 01. 10. 2011 do 31. 5. 2012 zročné výživné vo výške 320,- eur... ktorú sumu súd povolil odporcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur

mesačne tak ako bežné výživné a to pod následkami straty výhody splátok v zmysle § 160 ods. 1 O. s. p.“

Ústavný súd vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu a napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým tieto reagovali na argumenty sťažovateľa týkajúce sa existencie hmotnoprávnych podmienok vzniku nároku na príspevok na výživné rozvedeného manžela (predovšetkým odkázanosť rozvedeného manžela a súlad príspevku s dobrými mravmi), konštatuje, že krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil ústavne akceptovateľným spôsobom, jeho odôvodnenie je zrozumiteľné a nemožno ho považovať za arbitrárne.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že aj druhá a tretia námietka sťažovateľa sú nedôvodné, t. j. také, ktoré nesignalizujú, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa štvrtej námietky sťažovateľa krajský súd nesprávne interpretoval jeho odvolanie proti napadnutému rozsudku okresného súdu, keďže jeho odvolaním smerujúcim proti výroku napadnutého rozsudku okresného súdu v časti určenia poplatkovej povinnosti sa krajský súd vôbec nezaoberal. Podľa sťažovateľa „... výrok č. 5 v *Rozhodnutí OS NR o určení poplatkovej povinnosti sťažovateľa je podľa nášho názoru nadväzujúcim výrokom na výrok č. 1 v tomto rozhodnutí a nie je možné ich oddelovať od seba, pretože s neúspechom sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom je bezprostredne spojená aj jeho poplatková povinnosť za podaný návrh vzhľadom na to, že navrhovateľka je podľa zákona o súdnych poplatkoch oslobodená od platenia súdneho poplatku za návrh“.*

Ústavný súd súhlasí s názorom sťažovateľa o previazanosti výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok s výrokom o povinnosti prispievať na výživu rozvedeného manžela, čo nepochybne potvrdil pri rozhodovaní o súdnom poplatku aj okresný súd, keď v napadnutom rozsudku uviedol, že „*Navrhovateľka sa svojím písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 09. 09. 2011 domáhala, aby súd zaviazal odporcu prispievať na jej výživu príspevkom na výživu rozvedeného manžela v sume 200,- eur*

mesačne... Pokiaľ ide o samotnú výšku príspevku na výživu rozvedeného manžela, súd návrhu navrhovateľky nevyhovel a odporcu zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 40,- eur mesačne, ktorú sumu súd považoval za primeranú schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom odporcu... Vzhľadom na to, že navrhovateľka je v tomto konaní od platenia súdneho poplatku oslobodená a súd jej návrhu čiastočne vyhovel, je povinný jeho pomernú časť zaplatiť odporca (sťažovateľ, pozn.). Výška súdneho poplatku podľa Sadzobníka súdnych poplatkov, položky 8 písm. a) predstavuje sumu 28,80 eura. Keďže navrhovateľka bola úspešná len v pomere 1/5 svojho návrhu, zaviazal súd odporcu zaplatiť súdny poplatok v tejto výške a teda v sume 5,76 eura.“

V nadväznosti na uvedený názor sťažovateľa o previazanosti výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok s výrokom o povinnosti prispievať na výživu rozvedeného manžela ústavný súd konštatuje, že za situácie, keď krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu sp. zn. 24 P 305/2011 zo 17. mája 2012 v časti týkajúcej sa povinnosti sťažovateľa prispievať na výživu rozvedeného manžela sumou 40 € potvrdil, tak je práve z tohto dôvodu vecne správny aj výrok 5 napadnutého rozsudku okresného súdu o povinnosti sťažovateľa zaplatiť pomernú časť súdneho poplatku s prihliadnutím na čiastočný úspech, ktorý navrhovateľka v konaní pred všeobecnými súdmi dosiahla. Za týchto okolností je námietka sťažovateľa spočívajúca v tvrdení, že krajský súd sa s časťou jeho odvolania smerujúcou proti výroku napadnutého rozsudku okresného súdu v časti určenia poplatkovej povinnosti nezaoberal, z ústavného hľadiska irelevantná.

Pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti hypoteticky argumentoval možnosťou zrušenia napadnutého rozsudku krajského súdu zo strany ústavného súdu a vrátenia veci na nové konanie, pričom „na druhej strane Rozhodnutie OS NR v časti o určení poplatkovej povinnosti by zostalo v platnosti a účinnosti a určená poplatková povinnosť by mohla byť predmetom núteného výkonu rozhodnutia, a to aj napriek tomu, že návrh navrhovateľky by bol zamietnutý“, ústavný súd dáva do pozornosti § 11 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), podľa ktorého sa poplatok vráti, ak ho zaplatil ten, kto nebol povinný platiť alebo kto ho zaplatil na základe

nesprávneho rozhodnutia súdu. Poplatok sa taktiež vráti, ak súd vráti návrh navrhovateľovi pre nedostatok právomoci. Poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti sa vráti, ak bola námietka zaujatosti uplatnená odôvodnene; ak poplatok v takomto prípade ešte nebol zaplatený, súd uznesenie o uložení povinnosti zaplatiť poplatok zruší. O vrátení poplatku rozhodne i bez návrhu súd, ktorý bezdôvodne zaplatený poplatok prevzal. Citované ustanovenie zákona o súdnych poplatkoch je podľa názoru ústavného súdu subsumovateľné aj na situáciu, na ktorú sťažovateľ upozorňuje v hypotetickej rovine.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto v tejto časti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2.B K namietanému porušeniu čl. 13 ústavy samostatne, ako aj v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 CoP 36/2012 a jeho rozsudkom č. k. 25 CoP 36/2012-100 z 10. októbra 2012

Podľa čl. 13 ods. 1 ústavy povinnosti možno ukladať

- a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,
- b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
- c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa čl. 13 ods. 2 ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

Podľa čl. 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

Podľa čl. 13 ods. 4 ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Vo vzťahu k čl. 13 ústavy ústavný súd už vo svojej judikatúre uviedol, že toto ustanovenie nie je priamo aplikovateľné v konaní o sťažnosti, pretože jeho obsahom nie je základné právo alebo sloboda, ale ústavná direktíva adresovaná predovšetkým orgánom v normotvornej činnosti všetkých stupňov (I. ÚS 8/97, I. ÚS 32/98, IV. ÚS 240/09).

Vzhľadom na uvedené aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol pri predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2.C K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 CoP 36/2012 a jeho rozsudkom č. k. 25 CoP 36/2012-100 z 10. októbra 2012

Sťažovateľ namieta tiež porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy, ktoré majú charakter ústavných princípov, resp. všeobecných interpretačných pravidiel, a nie konkrétnych základných práv alebo slobôd garantovaných ústavou. Uvedené ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. V prípade, ak ústavný súd dospeje k záveru, že v danom prípade namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci nedošlo, resp. nemohlo dôjsť k porušeniu konkrétnych základných práv alebo slobôd, prípadne práv vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, neprichádza do úvahy ani vyslovenie porušenia týchto ustanovení ústavy.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol aj túto časť sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. apríla 2013